Aika 09.11.2026, klo 18:00

Paikka Monitoimikeskus Sillan ruokasali

Käsiteltävät asiat

§ 54 **Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

§ 55 **Pöytäkirjan tarkastus**

§ 56 **Valtuustoaloite 6/2026; Hämeenkyrön perusopetuksen kielitarjottimen monipuolistaminen**

§ 57 **Valtuustoaloite 7/2026; Heinijärven koulun remontin aikaiset väistötilat**

§ 58 **Valtuustoaloite 9/2026; Viranhaltijoiden, luottamushenkilöiden ja kuntalaisten keskusteluyhteyden lisääminen**

§ 59 **Kuntastrategia 2026**

§ 60 **Takauksen myöntäminen, Hämeenkyrön Vesi Oy**

§ 61 **Tuloveroprosentti 2027**

§ 62 **Kiinteistöveroprosentit 2027**

§ 63 **Taloussuunnitelma 2026-2028, muutostalousarvio 3/2026**

§ 64 **Ilmoitusasiat**

Osallistujat

Tarja Soukko, puheenjohtaja
Pasi Eloranta, 1. varapuheenjohtaja
Kirsi Parhankangas, 2. varapuheenjohtaja
Tiina Paloranta, sihteeri
Mira Card
Eeva Harhala
Inga-Liisa Humalamäki
Katariina Hätönen
Heljä Jännetyinen
Esa Järvenpää
Suvi Järvenpää
Pirjo Järvensivu
Janne Kantti
Mervi Koponen
Tanja Lahti
Kati Lahtinen
Risto Linnainmaa
Mirka Löf
Aleksi Melto
Timo Mäkelä
Rauno Mäki
Janne Mäkinen
Viljo Paavola
Vilho Ponkiniemi
Tuomas Potila
Katariina Pylsy
Kati Seppä
Krista Silmu
Taina Sävilammi
Jari Takala
Juhani Vatajaniemi
Carl Willandt
Eija Anttila, vanhusneuvoston edustaja
Johanna Anttila, vammaisneuvoston edustaja
Ritva Asula-Myllynen, elinympäristöjohtaja
Jyri Lammela, henkilöstöpäällikkö
Kaisa Lepistö, nuorisovaltuuston edustaja
Kimmo Levänen, sivistysjohtaja
Erja-Riitta Myllymäki, hallintopalvelusihteeri
Minna Peltola, tietohallintopäällikkö
Johanna Rannanjärvi, kunnanjohtaja

§ 54
Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Hallintosääntö 34 §: Kutsu valtuuston kokoukseen on vähintään viisi päivää ennen kokousta lähetettävä erikseen kullekin valtuutetulle sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus. Samassa ajassa on kokouksesta annettava yleisesti tieto kunnan verkkosivuilla ja viiteilmoituksella paikallislehdessä.

Kokouskutsu lähetetään ensisijaisesti sähköisesti.

Valtuusto on päätösvaltainen, kun vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on läsnä (Kuntalaki 103 §).

Kokouskutsu ja esityslista on lähetetty valtuutetuille 3.11.2026. Kuulutus valtuuston kokouksesta on julkaistu kunnan nettisivuilla 3.11.2026 (94/2026) ja UutisOivassa 4.11.2026.

Esteet

Valtuutettu Suvi Järvenpää on ilmoittanut sähköpostilla 16.9.2026 esteestä saapua valtuuston kokoukseen. Hänen tilalleen on kutsuttu SDP:n 1. varavaltuutettu Mari Tienpää.

Läsnäolo-oikeus

Hallintosääntö 41 §: kunnanjohtajan on oltava läsnä valtuuston kokouksessa. Nuorisovaltuuston, vanhusneuvoston ja vammaisneuvoston edustajalla ja johtoryhmän jäsenillä on läsnäolo- ja puheoikeus. Valtuusto päättää muiden henkilöiden läsnäolo-oikeudesta.

Tässä kokouksessa on mukana yhdyskuntatekniikan päällikkö Jari Luoma vastaamassa mahdollisiin kysymyksiin. Kokoukseen osallistuu myös työntekijöitä avustavissa tehtävissä.

Puheenjohtaja luettelee läsnäolijat ja sihteeri merkitsee heidän läsnäolonsa pöytäkirjaan.

Ehdotus

Valtuusto toteaa kokouksen olevan laillinen ja päätösvaltainen sekä hyväksyy kokouksen läsnäolijat.

§ 55
Pöytäkirjan tarkastus

Hallintosäännön 16 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan ensisijaisesti sähköisesti.

Valtuusto valitsee kaksi pöytäkirjan tarkastajaa.

Ehdotus

Pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan Rauno Mäki ja Janne Mäkinen.

Sivistyslautakunta, § 86,09.09.2026
Kunnanhallitus, § 196,26.10.2026
Kunnanvaltuusto, § 56, 09.11.2026

§ 56
Valtuustoaloite 6/2026; Hämeenkyrön perusopetuksen kielitarjottimen monipuolistaminen

HMKDno-2026-228

Sivistyslautakunta, 09.09.2026, § 86

Valmistelijat / lisätiedot:

Kimmo Levänen, sivistysjohtaja, kimmo.levanen@hameenkyro.fi

Valtuuston kokouksessa 27.4.2026 jätettiin seuraavan sisältöinen valtuustoaloite. Aloitteen tekijänä ovat Vihreiden ja Keskustan valtuustoryhmät ja aloitteen 1. allekirjoittaja on Mira Card sekä 10 muuta allekirjoitusta.

"*Hämeenkyrön perusopetuksen kielitarjottimen monipuolistaminen*

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Hämeenkyrön kunta käynnistää selvityksen vapaaehtoisen A2-kielen (alkaa 4. luokalta) palauttamiseksi kunnan kieliohjelmaan. Tavoitteena on turvata hämeenkyröläisille lapsille yhtäläiset mahdollisuudet sivistykseen ja kansainvälisyyteen sekä vahvistaa kunnan houkuttelevuutta asuinpaikkana.

Lapsiasiavaltuutettu on korostanut, että asuinkunta ei saisi määrittää lapsen saaman koulutuksen laatua tai valinnanmahdollisuuksia. Nykyinen malli, jossa Hämeenkyrössä ei ole tarjolla A2-kieltä, asettaa lapsemme eriarvoiseen asemaan naapurikuntiin verrattuna. Jotta kielitaito ei jäisi vain kotien varallisuuden tai aktiivisuuden varaan, kunnan on tarjottava yhdenvertaiset polut kielten opiskeluun. Mitä nuorempana uuden kielen oppiminen aloitetaan, sitä luontevammin ääntäminen ja kielioppirakenteet omaksutaan. Alakoulun "herkkyyskausi" (9-12 v.) on otollinen aika A2-kielen opiskelun aloittamiselle. On myös pedagogisesti tehotonta jättää kielivalinnat vain yläkouluun, jolloin kielten oppimisen biologinen herkkyyskausi on jo hiipumassa.

Varhainen kieltenopiskelu on "kuntosalia aivoille". Kansainväliset tutkimukset osoittavat, että alakoulussa aloitettu vapaaehtoinen kieli ei ainoastaan monipuolista kielitaitoa, vaan se vahvistaa aivojen työmuistia ja parantaa suoritustasoa myös matemaattis-luonnontieteellisissä aineissa. Samalle se valmentaa nuoria globaaliin työelämään, jossa monipuolinen kielitaito on merkittävä kilpailuetu. Elinkeinoelämän keskusliitto (EK) on toistuvasti ilmaissut huolensa Suomen kielivarannon kaventumisesta. Yritykset tarvitsevat englannin lisäksi erityisesti saksaa, ranskaa ja espanjaa.

Hämeenkyrö kilpailee lapsiperheistä muiden kehyskuntien kanssa. Tällä hetkellä Hämeenkyrö on "kielisaareke", sillä monessa lähialueen kunnassa ja kaupungissa - myös huomattavasti pienemmissä - on tarjolla laajempi kielivalikoima. Muun muassa Orivedellä on tarjolla A2-kieliä aktiivisesti ja he ovat myös aktiivisesti mukana kansainvälisyystoiminnassa, Sastamala tarjoaa A2-kieltä ja Akaassa on valittavissa saksa tai ranska, Ylöjärven, Nokian tai Tampereen kielitarjonnasta puhumattakaan.

Esitämme, että kielitarjonta palautetaan seuraavin ehdoin:

- ***Ryhmäperusteisuus:** Vapaaehtoisen kielen opetusryhmä perustetaan vain, jos riittävä määrä oppilaita (esim. vähintään 12 oppilasta koko kunnan alueelta) valitsee*

kyseisen kielen. Näin varmistetaan, että resurssit kohdentuvat todellisen kysynnän mukaan.

- ***Kuntien välinen yhteistyö:*** *Jos ryhmäkoko ei täyty yhdessä koulussa, selvitetään mahdollisuudet keskitettyihin ryhmiin tai etäopetusyhteyksiin naapurikuntien kanssa.*

Me allekirjoittaneet esitämme, että Hämeenkyrön kunta:

1. *Palauttaa vapaaehtoisen A2-kielitarjonnan alakouluihin lukuvuodesta 2027-2028 alkaen.*
2. *Määrittää selkeät ryhmäkokokriteerit, joiden täyttyessä kielenopetus käynnistetään.*
3. *Viestii kielitarjonnasta aktiivisesti lapsiperheille.*

Panostus lasten kielitaitoon on investointi, joka maksaa itsensä takaisin vetovoimana, osaamisena ja kunnan perheiden ja lasten yhdenvertaisuutena. Kielitaito ei ole vain sivistystä, se on elinkeinoelämän työkalu. Tarjoamalla A2-kieliä Hämeenkyrö valmentaa nuoriaan vientiteollisuuden ja kansainvälisen kaupan tarpeisiin.

Hämeenkyrössä 27.4.2026
Hämeenkyrön Vihreiden valtuustoryhmä
Hämeenkyrön Vasemmiston valtuustoryhmä

Hallitus päätti 25.5.2026, 107 § valtuuston päätösten toimeenpanon yhteydessä lähettää aloitteen valmisteluun sivistyslautakunnalle. Aloite valmistellaan marraskuun 2026 valtuustoon.

Hämeenkyrön kunnan hallintosääntö §107 mukaan sivistyslautakunta päättää kuntakohtaisen tuntijaon. Voimassaolevan tuntijaon lautakunta on päättänyt 23.4.2025 § 44 ja se astui voimaan 1.8.2025. Päätöksen mukaan Hämeenkyrön perusopetuksessa järjestetään 229 tuntia opetusta, mikä on yhden tunnin enemmän kuin valtakunnallinen vähimmäistuntimäärä. Yksi lisätunti on seitsemäsluokkalaisille pidettävä käsityön tunti. Valtakunnalliset tuntijakomuutokset ovat lisänneet äidinkielen, matematiikan ja englannin opetustunteja alakouluun.

Opetustuntien lisääminen valinnaisen A2-kielen opetuksen myötä on talousarviokysymys. Uusien palvelujen aloittaminen on vaikeaa, mikäli talousarviokehys vaatii toiminnan supistamista. Mikäli talousarvio antaa siihen mahdollisuuden, voidaan aloittaa suunnittelu A2-kielen opetuksen käynnistämisestä syksystä 2027 alkaen.

Ehdotus
Esittelijä: Kimmo Levänen, sivistysjohtaja

Sivistyslautakunta päättää esittää hallitukselle ja edelleen valtuustolle vastauksena valtuutoaloitteeseen:

1. A2-kielen opetuksen käynnistämisen suunnittelu voidaan aloittaa, mikäli talousarviokehys vuodelle 2027 sen mahdollistaa
2. Valtuusto toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös
Hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 26.10.2026, § 196

Valmistelijat / lisätiedot:

Tiina Paloranta, talous- ja hallintojohtaja, tiina.paloranta@hameenkyro.fi

Sivistyslautakunta 9.9.2026, 86 §

Hallitus lähettää valtuustoaloitteet valmisteluun toimielimelle, viranhaltijalle tai sopivalle valmisteluryhmälle. Se laatii selostuksen asiasta vastaukseksi valtuustoaloitteeseen. Valtuustoaloitetta ei hyväksytä tai hylätä, vaan valtuusto merkitsee selostuksen tiedokseen ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi. Mikäli selostus ei tyydytä valtuustoa, se voi palauttaa vastauksen valmisteluun. Valtuusto ei voi muuttaa vastauksen sanamuotoja, koska vastaus ei ole päätös, vaan tiedoksi saatu selostus. Varsinainen asia, jota aloite koskee, etenee tarvittaessa omaa reittiään toimivaltaisen viranomaisen päätöksentekoon.

Ehdotus
Esittelijä: Johanna Rannanjärvi, kunnanjohtaja

Hallitus esittää valtuustolle, että valtuusto

1. saa tiedokseen sivistyslautakunnan vastauksen valtuustoaloitteeseen
2. toteaa aloitteen loppuunkäsitellyksi.

Päätös
Hyväksyttiin.

Kunnanvaltuusto, 09.11.2026, § 56

Hallitus 26.10.2026, 196 §

Ehdotus

Hallitus esittää valtuustolle, että valtuusto

1. saa tiedokseen sivistyslautakunnan vastauksen valtuustoaloitteeseen
2. toteaa aloitteen loppuunkäsitellyksi.

Tiedoksi
Aloitteen 1. allekirjoittaja, sivistyslautakunta

Elinympäristölautakunta, § 62,01.09.2026
Kunnanhallitus, § 197,26.10.2026
Kunnanvaltuusto, § 57, 09.11.2026

§ 57
Valtuustoaloite 7/2026; Heinijärven koulun remontin aikaiset väistötilat

HMKDno-2026-229

Elinympäristölautakunta, 01.09.2026, § 62

Valmistelijat / lisätiedot:

Harri Jääskeläinen, tilapalvelupäällikkö, harri.jaaskelainen@hameenkyro.fi

Valtuuston kokouksessa 27.4.2026 Keskustan valtuustoryhmä, Taina Sävilammi aloitteen 1. allekirjoittaja, jätti seuraavan sisältöisen valtuustoaloitteen:

"*Arvoisa puheenjohtaja,*

Heinijärven koulun remontin ajaksi tarvitaan mahdollisesti väistötiloja ja näistä aiheutuu usein merkittäviä kustannuksia sekä vaikutuksia opetuksen laatuun ja arjen sujuvuuteen.

Tämän vuoksi väistötilaratkaisujen suunnittelua on tarpeen tehdä kriittisesti ja kokonaisvaltaisesti. Väistötiloina tulee ensisijaisesti käyttää olemassa olevia rakennuksia.

Keskustan valtuustoryhmä esittää, että:

1. *Remontin aikana väistötiloina hyödynnetään ensisijaisesti koulun omalla tontilla sijaitsevia, väliaikaiseen opetuskäyttöön soveltuvia tiloja - esimerkiksi liikuntatilojen tilapäistä muuntamista luokkatiloiksi - ilman erillisten parakkiratkaisujen rakentamista.*
2. *Lisäksi hyödynnetään muiden koulujen käytössä olevat, sillä hetkellä tyhjillään olevat opetustilat.*
3. *Eri väistötilaratkaisut tuodaan läpinäkyvästi päätöksenteon tueksi.*
4. *Väistötilaratkaisujen suunnitteluun otetaan alusta alkaen mukaan Heinijärven koulun opetushenkilökunta, jotta opetuksen järjestämisen tarpeet, pedagogiset näkökulmat sekä arjen toimivuus tulevat aidosti huomioiduiksi.*

Tavoitteena on kustannustehokkaampi, pedagogisesti tarkoituksenmukainen ja henkilöstön näkemykset huomioiva toimintamalli remonttien aikaiseen opetuksen järjestämiseen.

Hämeenkyrössä 27.4.2026
Allekirjoittajat"

Aloitevastauksen valmistelu

Hallitus päätti 25.5.2026, 107 § valtuuston päätösten toimeenpanon yhteydessä lähettää aloitteen valmisteluun elinympäristölautakunnalle. Aloite valmistellaan marraskuun 2026 valtuustoon.

Asian käsittely

Tilapalvelupäällikön lausunto:

Heinijärven kouluun teetettyjen selvitysten myötä terveystarkastaja antoi vaatimuksensa tehdä välittömät korjaukset vuoden 2026 aikana. Teetettyjen

korjaustyöselvitysten mukaisesti pyydettiin tarjous, jonka arvo alitti arvoltaan elinympäristöjohtajan päätäntävallan. Hankinnasta elinympäristöjohtaja teki hankintapäätöksen. Terveystarkastajan vaatimat korjaukset saatiin teetettyä kesän 2026 aikana, joten väistötiloille ei tullut tarvetta. Mikäli korjaukset olisivat osuneet alkaneelle lukukaudelle aiheuttaen koulutoiminnan keskeytyksen, niin sivistysjohtajalta saadun tiedon mukaan oppilaat olisi voitu sijoittuu muihin kouluihin.

Liite: Perusopetuksen alakoulujen palveluverkko 2026, Laaja vaikutusten ennakkoarviointi

Päätöksen peruste
Hallintosääntö §112

Ehdotus
Esittelijä: Ritva Asula-Myllynen, elinympäristöjohtaja

1. Elinympäristölautakunta päättää antaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle edellä esitetyn lausunnon vastauksena valtuustoaloitteeseen.
2. toteaa aloitteen loppuunkäsitellyksi

Päätös
Hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 26.10.2026, § 197

Valmistelijat / lisätiedot:

Ritva Asula-Myllynen, elinympäristöjohtaja, ritva.asula-myllynen@hameenkyro.fi

Liitteet

1 Liite Perusopetuksen palveluverkko 2026, Laaja vaikutusten ennakkoarviointi.pdf

Elinympäristölautakunta 1.9.2026, 62 §

Hallitus lähettää valtuustoaloitteet valmisteluun toimielimelle, viranhaltijalle tai sopivalle valmisteluryhmälle. Se laatii selostuksen asiasta vastaukseksi valtuustoaloitteeseen. Valtuustoaloitetta ei hyväksytä tai hylätä, vaan valtuusto merkitsee selostuksen tiedokseen ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi. Mikäli selostus ei tyydytä valtuustoa, se voi palauttaa vastauksen valmisteluun. Valtuusto ei voi muuttaa vastauksen sanamuotoja, koska vastaus ei ole päätös, vaan tiedoksi saatu selostus. Varsinainen asia, jota aloite koskee, etenee tarvittaessa omaa reittiään toimivaltaisen viranomaisen päätöksentekoon.

Ehdotus
Esittelijä: Johanna Rannanjärvi, kunnanjohtaja

Hallitus esittää valtuustolle, että valtuusto

1. saa tiedokseen elinympäristölautakunnan vastauksen valtuustoaloitteeseen
2. toteaa aloitteen loppuunkäsitellyksi.

Päätös
Hyväksyttiin.

Kunnanvaltuusto, 09.11.2026, § 57

Liitteet

1 Liite Perusopetuksen palveluverkko 2026, Laaja vaikutusten ennakkoarviointi.pdf

Hallitus 26.10.2026, 197 §.

Ehdotus

Hallitus esittää valtuustolle, että valtuusto

1. saa tiedokseen elinympäristölautakunnan vastauksen valtuustoaloitteeseen
2. toteaa aloitteen loppuunkäsitellyksi.

Tiedoksi
aloitteen 1. allekirjoittaja, elinympäristölautakunta, tilapalvelupäällikkö Jääskeläinen

Kunnanhallitus, § 198,26.10.2026
Kunnanvaltuusto, § 58, 09.11.2026

§ 58
Valtuustoaloite 9/2026; Viranhaltijoiden, luottamushenkilöiden ja kuntalaisten keskusteluyhteyden lisääminen

HMKDno-2026-238

Kunnanhallitus, 26.10.2026, § 198

Valmistelijat / lisätiedot:

Tiina Paloranta, talous- ja hallintojohtaja, tiina.paloranta@hameenkyro.fi

Valtuuston kokouksessa 27.4.2026 Perussuomalaisten valtuustoryhmä jätti seuraavan sisältöisen valtuustoaloitteen:

"*Kuten tämän kokouksen aiemmassa ryhmäpuheenvuorossakin totesin, kapinahenki ja kuntalaisten tyytymättömyys on alkanut nostaan päätään viime aikoina yhä enenevissä määrin, erilaisin ilmentymin. Oletan, ettei pelkästään heitä koskevien epämieluisten päätösten vuoksi, vaan osin myös tietämättömyyden vuoksi. Kun päätöksiä ennakoivia esityslistoja liitteineen ja niitä seuraavia kokouspöytäkirjoja lukee, jää aika paljon arvailujen varaan, millaisin saatesanoin ja keskustelun kautta lopputulokseen on päädytty. Paljon kysymyksiä, paljon huhupuheita, ne on omiaan meille vailla vastauksia oleville kuntalaisille luomaan negatiivisen ilmapiirin. Ja kun saavutetaan se piste, että jokainen vetää perässään mustaa pilveä, harvalla on enää mitään hyvää sanottavaa.*

Olin viime maanantaina toisen asian puitteissa kuulemassa Kristiinankaupungin kaupunginjohtaja Mila Segervallin esitelmää, jossa hän mainitsi mm. kaupunkilaisten mahdollisuudesta keskustella viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden kanssa päivänpolttavista asioista ja tulevista suunnitelmista säännöllisesti järjestettävissä kahvitilaisuuksissa. Tällaista kuntalaisten osallistamista ja vaikuttamista päätöksentekoon peräänkuulutan täällä Hämeenkyrössäkin. Norsunluutornista katselu ja veronmaksajiin etäisyyden pitäminen ei palvele ketään. Edes kielteisistä tai epämiellyttävistä päätöksistä aiheutuva kritiikki ei saa olla esteenä kohdata kuntalaisia. Aivan varmasti monen hämeenkyröläisen mielestä täällä tehdään myös hyviä päätöksiä, tottakai niidenkin kuuleminen on hyvä nostaa esiin.

Edellä mainittuun viitaten esitän, että Hämeenkyrön kunta alkaa aktiivisesti edistämään viranhaltijoiden, luottamushenkilöiden ja kuntalaisten välistä keskusteluyhteyttä järjestämällä säännöllisesti edellä mainittuja kahvittelu- tai muita sen kaltaisia tilaisuuksia, joissa avointa keskustelua voidaan käydä kuntaa ja kuntalaisia koskevissa asioissa. Kunta on kuntalaisia varten ja hyvinvoiva kuntalainen osaa varmasti myös jakaa kiitosta.

Hämeenkyrössä 27.4.2026
Hämeenkyrön Perussuomalaisten valtuustoryhmä

Aloitevastauksen valmistelu

Hallitus päätti 25.5.2026, 107 § valtuuston päätösten toimeenpanon yhteydessä lähettää aloitteen valmisteluun talous- ja hallintojohtajalle, joka valmistelee sen hallitukselle. Aloite valmistellaan viimeistään marraskuun 2026 valtuustoon.

Hallitus lähettää valtuustoaloitteen valmisteluun toimielimelle tai viranhaltijalle. Toimielin tai viranhaltija laatii selostuksen asiasta vastaukseksi valtuustoaloitteeseen. Valtuustoaloitetta ei hyväksytä tai hylätä, vaan valtuusto merkitsee selostuksen tiedokseen ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi. Mikäli selostus ei tyydytä valtuustoa, se voi palauttaa vastauksen valmisteluun. Valtuusto ei voi muuttaa vastauksen sanamuotoja, koska vastaus ei ole päätös, vaan tiedoksi saatu selostus. Varsinainen asia, jota aloite koskee, etenee tarvittaessa omaa reittiään toimivaltaisen viranomaisen päätöksentekoon.

Säännösperusta

Kuntalain 22 §:n mukaan kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Valtuuston on huolehdittava monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksista. Lain mukaan osallistumista voidaan edistää muun muassa järjestämällä keskustelu- ja kuulemistilaisuuksia, selvittämällä asukkaiden mielipiteitä ennen päätöksentekoa sekä tukemalla asukkaiden, järjestöjen ja muiden yhteisöjen oma-aloitteista asioiden suunnittelua ja valmistelua.

Kuntalain 29 § velvoittaa kuntaa tiedottamaan toiminnastaan sekä antamaan riittävästi tietoja valmistelussa olevista asioista, niitä koskevista suunnitelmista, asioiden käsittelystä, tehdyistä päätöksistä, päätösten vaikutuksista sekä kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista.

Hallintosäännön 20 §:n mukaan kunnanhallitus johtaa kunnan viestintää ja tiedottamista sekä hyväksyy viestinnän yleiset periaatteet. Hallintosääntö ei sisällä erillisiä määräyksiä keskustelu- tai kahvitilaisuuksien järjestämisestä, mutta niiden järjestäminen kuuluu kunnan harkintavaltaan osana kuntalain mukaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien toteuttamista.

Toteutettuja toimia

Kunnassa on vuosien ajan toteutettu erilaisia osallistumista ja vuoropuhelua tukevia toimia. Vuonna 2022 käynnistyneiden Siltafoorumien tavoitteena on ollut lisätä kuntalaisten, luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden välistä vuorovaikutusta. Siltafoorumeissa on käsitelty muun muassa nuorisoasioita, kuntastrategiaa, yhdenvertaisuutta, ilmasto-ohjelmaa, hyvinvointisuunnitelmaa ja yrittäjyyttä. Kunnassa on vuodesta 2023 lähtien järjestetty säännöllisiä yhdistysfoorumeita sekä kyläyhdistysfoorumeita. Vuonna 2024 toteutettu Hämeenkyrö kuuluu kylille -kierros sekä kuntalaisten kanssa järjestetyt johtoryhmän keskustelutilaisuudet (esim Landefestien yhteydessä) ovat osaltaan tukeneet suoraa vuorovaikutusta kunnan ja kuntalaisten välillä.

Valtuustoaloitteessa esiin nostetut havainnot kuntalaisten tiedonsaannista, osallistumismahdollisuuksista ja keskusteluyhteyden merkityksestä saavat tukea myös keväällä 2026 toteutetun kuntalaiskyselyn tuloksista. Kyselyssä selvitettiin kuntalaisten kokemusta siitä, kuinka hyvin he kokevat voivansa osallistua Hämeenkyrön kunnan kehittämiseen. Vastaukset osoittivat, että merkittävä osa vastaajista ei kokenut vaikutusmahdollisuuksiaan riittäviksi.

Kysymykseen "Koetko, että sinulla on mahdollisuus vaikuttaa Hämeenkyrön kehittämiseen?", vastanneista 175 henkilöstä 76 ilmoitti, ettei koe voivansa osallistua kunnan kehittämiseen kovin hyvin, ja 46 vastaajaa koki, ettei voi osallistua lainkaan. Vain 10 vastaajaa arvioi voivansa vaikuttaa kunnan kehittämiseen hyvin, kun taas 46

vastaajaa koki voivansa vaikuttaa kunnan kehittämiseen jonkin verran. Tulokset osoittavat, että kuntalaiset kokevat osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksissa edelleen kehittämistarpeita.

Kyselyssä selvitettiin myös sitä, millä tavoin kuntalaiset haluaisivat tulevaisuudessa osallistua kunnan kehittämiseen. Kysymykseen vastanneet 175 henkilöä antoivat yhteensä 319 vastausvalintaa. Selvästi suosituimmaksi osallistumistavaksi nousivat erilaiset kyselyt, joiden osuus kaikista annetuista vastauksista oli lähes 41 prosenttia. Toiseksi suosituimmaksi osallistumismuodoksi nousi verkossa tapahtuva osallistuminen esimerkiksi kommentoinnin, keskustelun ja ideoinnin muodossa, jonka osuus kaikista vastauksista oli noin 27 prosenttia.

Huomionarvoista on, että vaihtoehto "En ole kiinnostunut osallistumisesta" valittiin ainoastaan neljä kertaa, mikä vastaa noin 1,2 prosenttia kaikista annetuista vastauksista. Tulosten perusteella voidaan päätellä, että kuntalaisten kiinnostus osallistumiseen on lähtökohtaisesti vahvaa, mutta osallistumisen keinojen ja vaikutusmahdollisuuksien tunnettuudessa, saavutettavuudessa ja koetussa vaikuttavuudessa on edelleen kehittämisen varaa.

Kuntalaiskyselyn tulokset tukevat valtuustoaloitteessa esitettyä näkemystä siitä, että avoimen vuorovaikutuksen, tiedonsaannin sekä kuntalaisten, viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden välisten kohtaamisten vahvistaminen voi lisätä kuntalaisten kokemusta osallisuudesta sekä parantaa ymmärrystä kunnan valmistelusta ja päätöksenteosta. Tulokset osoittavat myös, että perinteisten keskustelu- ja kohtaamistilaisuuksien rinnalla on tarkoituksenmukaista kehittää edelleen sähköisiä osallistumis- ja vuorovaikutuskanavia.

Kunta tunnistaa aloitteessa esitetyn näkökulman siitä, että kuntalaisten tiedonsaantia, osallistumismahdollisuuksia ja suoraa vuoropuhelua voidaan edelleen kehittää. Vuorovaikutuksen onnistuminen edellyttää sekä aktiivista tiedottamista että helposti saavutettavia mahdollisuuksia keskustella kunnan toiminnasta, suunnitelmista ja päätöksenteosta. Samalla vahvistetaan kuntalaisten mahdollisuuksia saada tietoa asioiden valmistelusta, esittää näkemyksiään sekä välittää palautetta suoraan viranhaltijoille ja luottamushenkilöille.

Kunnassa on jo käytössä useita vuoropuhelua tukevia tapoja. Niiden kehittämistä ja uusien osallistumismuotojen käyttöönottoa jatketaan. Osana viestinnän, osallisuuden ja kuntalaisvuorovaikutuksen jatkuvaa kehittämistä lisätään matalan kynnyksen keskustelutilaisuuksia, joissa kuntalaiset voivat tavata viranhaltijoita ja luottamushenkilöitä sekä keskustella ajankohtaisista kunnan kehittämiseen liittyvistä kysymyksistä. Käytännön toteutus suunnitellaan erikseen.

Yhteenveto

Valtuustoaloitteessa esitetty tavoite on yhdenmukainen kuntalain osallistumista ja vaikuttamista koskevien tavoitteiden kanssa. Aloitteessa esitettyjä kehittämisajatuksia tukevat myös keväällä 2026 toteutetun kuntalaiskyselyn tulokset. Hämeenkyrön kunnassa on jo käytössä useita vuorovaikutusta tukevia toimintamalleja. Niiden kehittämistä sekä uusia toimintatapoja otetaan käyttöön osana kunnan viestinnän, osallisuuden ja kuntalaisvuorovaikutuksen jatkuvaa kehittämistä.

Uudessa kuntastategian luonnoksessa on tavoitteena Yhteisöllinen ja osallistava Hämeenkyrö ja sen strategisena toimenpiteenä on säännöllisten kuntalaisvuoropuheluiden järjestäminen. Tämän toimenpiteen mittariksi on

suunniteltu osallistumistilaisuuksien määrää. Tämä tavoite ohjaa toimintaa tulevina vuosina toteuttamaan tilaisuuksia, joissa kuntalaiset pääsevät kertomaan mielipiteitään sekä keskustelemaan luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden kanssa. Jatketaan ainakin yhdistysfoorumeja, kyläyhdistysfoorumeja, nettikyselyitä, Silta-foorumeja eri teemoilla ja torilla tapaamista ainakin Landefestien aikaan. Otetaan uudelleen käyttöön johtoryhmän tapaamiset kirjastossa ja hallituksen kyselytunnit. Näiden lisäksi keksitään vielä uusia osallistamisen tapoja.

Ehdotus
Esittelijä: Johanna Rannanjärvi, kunnanjohtaja

Hallitus esittää valtuustolle, että valtuusto

1. saa tiedokseen hallituksen vastauksen valtuustoaloitteeseen
2. toteaa aloitteen loppuunkäsitellyksi.

Päätös
Hyväksyttiin.

Kunnanvaltuusto, 09.11.2026, § 58

Hallitus 26.10.2026, 198 §

Ehdotus

Hallitus esittää valtuustolle, että valtuusto

1. saa tiedokseen hallituksen vastauksen valtuustoaloitteeseen
2. toteaa aloitteen loppuunkäsitellyksi.

Tiedoksi
Perussuomalaisten valtuustoryhmä, Janne Mäkinen, lautakunnat

Kunnanhallitus, § 173,28.09.2026
Kunnanhallitus, § 211,02.11.2026
Kunnanvaltuusto, § 59, 09.11.2026

§ 59
Kuntastrategia 2026

HMKDno-2026-412

Kunnanhallitus, 28.09.2026, § 173

Valmistelijat / lisätiedot:

Johanna Rannanjärvi, kunnanjohtaja, johanna.rannanjarvi@hameenkyro.fi

Liitteet

1 Liite kh 28.9.2026 Hämeenkyrön kuntastrategia_luonnos

Kuntalain (410/2015) 37 §:n mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen.

Hämeenkyrön uuden kuntastrategian valmistelu on toteutettu osallistavana prosessina, jonka tavoitteena on ollut muodostaa yhteinen näkemys kunnan tulevaisuudesta, kehittämisen painopisteistä sekä strategisista tavoitteista vuoteen 2035 saakka. Strategiatyössä on hyödynnetty kuntalaisten, henkilöstön, lasten ja nuorten, yritysten, yhdistysten sekä kunnan eri toimielinten näkemyksiä.

Strategiatyöhön osallistettiin kevään 2026 aikana useita eri kohderyhmiä. Osallistettuja tahoja olivat kunnallinen varhaiskasvatus, peruskoulujen oppilaskunnat, nuorisovaltuusto, vanhus- ja vammaisneuvosto, yhdistykset, kyläyhdistysten edustajat, elinkeinopoliittinen työryhmä, kunnan operatiivinen johtoryhmä, kunnan henkilöstö, yritykset sekä kuntalaiset ja muut Hämeenkyrön kehittämisestä kiinnostuneet henkilöt, jotka saattoivat osallistua prosessiin avoimen verkkokyselyn kautta 7.4. -26.4.2026.

Toisen asteen opiskelijoille toteutettiin oma verkkokysely 29.4.-13.5.2026. Kunnan henkilöstö osallistui strategiatyöhön 23.3.-17.4.2026 avoinna olleen henkilöstökyselyn kautta. Yrityksille suunnattu kysely toteutettiin huhtikuun alusta 31.5.2026 saakka elinkeinokoordinaattorin organisoimana.

Varhaiskasvatuksen piirissä olleet lapset osallistuivat strategiatyöhön tuottamalla piirroksia ja askarteluja unelmiensa kotiseudusta. Alakoulujen ja yläkoulun oppilaskunnille järjestettiin koulukohtainen työpaja, jossa kartoitettiin koululaisten näkemyksiä kunnan nykytilasta sekä toiveita vuoden 2030 Hämeenkyröstä. Nuorisovaltuuston sekä vanhus- ja vammaisneuvoston kanssa toteutettiin tulevaisuusmuisteluun perustuvat työskentelyt.

Yhdistysten näkemyksiä kerättiin 1.4.2026 järjestetyssä yhdistysfoorumissa ja kyläyhdistysten näkemyksiä 3.3.2026 järjestetyssä kyläyhdistysfoorumissa.

Elinkeinopoliittinen työryhmä osallistui strategiatyöhön nelikenttäanalyysin avulla ja kunnan operatiivinen johtoryhmä arvioi toimintaympäristöä SWOT- ja PESTEL-analyysien avulla.

Osallistamisvaiheesta laadittu yhteenveto kokoaa eri kohderyhmien näkemykset strategian valmistelun tueksi. Koska eri ryhmille käytettiin osin erilaisia osallistamismenetelmiä ja kysymyksenasetteluja, vastauksia ei ole tarkoituksenmukaista vertailla suoraan keskenään. Aineisto muodostaa kuitenkin laajan ja monipuolisen näkemyksen Hämeenkyrön nykytilasta, vahvuuksista, kehittämiskohteista sekä tulevaisuuden mahdollisuuksista.

Osallistamisaineiston, toimintaympäristöanalyysien sekä valmistelun aikana saadun muun palautteen perusteella on laadittu strategialuonnos Hämeenkyrö 2035 kunnanvaltuuston edustajien sekä viranhaltijoiden yhteisen strategiaseminaarin aikana 3.-4.9.2026. Valtuutetut pääsivät arvioimaan luonnosta 11.9.-20.9.2026 verkkokyselyn avulla. Strategialuonnos ja valtuutettujen palaute käytiin läpi kunnanhallituksessa keskusteluasiana 21.9. ja koostettiin nyt lausunnoille lähtevä strategialuonnos.

Strategialuonnoksen visiona on:

Hämeenkyrö 2035 – kasvava, yhteisöllinen ja elinvoimainen kunta, jossa hyvä arki, vahva identiteetti ja maaseutu houkuttelevat asukkaita ja yrityksiä.

Strategialuonnoksen tunnuslause on:

Hämeenkyrö – juuret maassa, katse tulevassa.

Hämeenkyrön strategian arvot kuvaavat kunnan toimintaa ja päätöksentekoa ohjaavia periaatteita. Yhteisöllisyys korostaa yhdessä tekemistä ja toisista huolehtimista, vastuullisuus pitkäjänteisiä ja kestäviä ratkaisuja, rohkeus uudistumiskykyä ja mahdollisuuksiin tarttumista sekä luonnonläheisyys luonnon merkitystä osana hämeenkyröläistä identiteettiä, hyvinvointia ja kunnan vetovoimaa. Arvot muodostavat perustan kunnan kehittämiselle ja tulevaisuuden rakentamiselle.

Kuntastrategia jäsentyy tuomalla keskeiset tavoitteet esiin tiiviimmin ja johdonmukaisemmin.

Strategian kokonaisuudet on ryhmitelty neljään pääteemaan:

- Paras arki lapsille, nuorille ja perheille,
- Kasvua omista vahvuuksista,
- Yhteisöllinen ja osallistava Hämeenkyrö sekä
- Luonnosta voimaa.

Kunkin teeman sisältö on konkretisoitunut strategisiksi tavoitteiksi, jotka ovat helposti hahmotettavia ja käytännön toimeenpanoa tukevia. Nämä toimenpiteet on muotoiltu selkeiksi tavoitteiksi, mikä vahvistaa strategian ohjausvaikutusta ja parantaa yhteisen suunnan hahmottamista.

Strategialuonnoksessa kunnan kehittämistä ohjaavat neljä strategista tavoitetta:

Ensimmäinen tavoitteista on "Paras arki lapsille, nuorille ja perheille". Tavoitteen keskeiset toimenpiteet liittyvät siihen, että kunnassa kiinnitetään erityistä huomiota lapsiin, nuoriin ja perheisiin.

"Kasvua omista vahvuuksista" -strategiaosan tavoitteena on kiinnittää huomiota niihin tekijöihin, jotka vahvistavat Hämeenkyrön asemaa vetovoimaisena asuin- ja yrityskuntana. Tavoitteen keskeiset strategiset toimenpiteet painottavat tonttien ja alueiden kehittämistä, yritystoiminnan vahvaa huomiointia sekä Tampereen läheisyyden hyödyntämistä.

Kolmantena tavoitteena kunnan uudessa strategiassa on "Yhteisöllinen ja osallistava Hämeenkyrö", jonka päätavoitteena on, että Hämeenkyrö kehittyy omista vahvuuksistaan, kuten yhdistyksistä ja kylistä. Kuntalaisten kuuleminen ja osallistaminen ovat myös kiinteä osa tavoitteen sisältöä.

"Luonnosta voimaa" -strateginen tavoite näyttäytyy kaikessa kunnan kehittämisessä. Ulkoilumahdollisuuksien, vesistöjen virkistyskäytön sekä luonnon hyvinvointivaikutusten huomiointi palvelujen suunnittelussa ovat tärkeitä osia tämän tavoitteen saavuttamisessa.

Lisäksi strategian tavoitteiden toteuttamisen tueksi kirjataan mahdollistava tavoite "Vastuullinen johtaminen ja kestävä talous", joka toimii muiden strategisten tavoitteiden mahdollistajana.

Strategiassa näkyvät kuntalaisten toiveet siitä, minkälaista kuntaa Hämeenkyröstä halutaan tehdä. Strategia ohjaa kunnan kehittämistä tulevina vuosina, ja sen tavoitteita toteutetaan käytännössä taloudelliset reunaehdot sekä lainsäädännön velvoitteet huomioiden. Strategian toimeenpanoa ja toteutumista seurataan talousarvion, toiminnallisten tavoitteiden sekä strategiassa määriteltyjen mittareiden avulla. Strategian sisältöä täsmennetään valtuustokauden aikana vuosittaisen taloussuunnittelun ja päätöksenteon yhteydessä. Strategian visuaalinen ilme työstetään sisällön hyväksymisen jälkeen.

Toimivalta: Hallintosääntö 87 §

Pykälän liitteenä on Hämeenkyrön kuntastrategialuonnos ja oheismateriaalina osallistamisvaiheen analyysiraportti.

Ehdotus
Esittelijä: Johanna Rannanjärvi, kunnanjohtaja

Hallitus asettaa strategialuonnoksen nähtäville 30.9.–14.10.2026 ja pyytää toimittamaan lausunnot määräaikaan mennessä kirjaamoon.

Hallitus pyytää erikseen lausunnot strategialuonnoksesta elinympäristölautakunnalta, sivistyslautakunnalta, vanhus- ja vammaisneuvostolta ja nuorisovaltuustolta 14.10.2026 mennessä.

Päätös
Hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 02.11.2026, § 211

Valmistelijat / lisätiedot:

Johanna Rannanjärvi, kunnanjohtaja, johanna.rannanjarvi@hameenkyro.fi

Liitteet

1 Liite kh 2.11.2026, Kuntastrategia

Strategialuonnos oli lausunnoilla 30.9.-14.10.2026. Lausuntoja saatiin toimielimiltä sekä muilta valmisteluun osallistuneilta tahoilta yhteensä 15 kappaletta. Lausunnoissa strategialuonnoksen rakennetta, visiota ja strategisia painopisteitä pidettiin pääosin onnistuneina ja Hämeenkyrön tulevaisuutta hyvin kuvaavina.

Lausunnoissa korostuivat erityisesti maaseudun, maatalouden ja maaseutuyrittäjyyden merkitys osana kunnan elinvoimaa, huoltovarmuutta ja identiteettiä. Lisäksi palautteissa nostettiin esiin kulttuurin merkitys kunnan vetovoiman ja yhteisöllisyyden vahvistajana, luonnon monimuotoisuuden huomioiminen kunnan kehittämisessä sekä päätösten vaikutusten arvioinnin kehittäminen. Useissa lausunnoissa korostettiin myös kylien, yhdistystoiminnan ja osallisuuden merkitystä sekä strategian mittareiden ja toimeenpanon selkeyttä.

Lausunnoista laadittiin yhteenveto, joka käytiin läpi valtuuston iltakoulussa 19.10.2026. Saatujen palautteiden ja valtuuston iltakoulun keskustelun jälkeen strategialuonnosta tarkennettiin kunnanhallituksen kokouksessa keskusteluasiana 26.10.2026. Strategiaan lisättiin maa- ja metsätalouden merkitys osana kunnan elinvoiman vahvistamista ja huoltovarmuutta. Luonnon monimuotoisuuden huomioimista koskevia kirjauksia täsmennettiin, kulttuurin roolia vahvistettiin osana yhteisöllisyyttä, hyvinvointia ja vetovoimaa sekä päätöksenteon vaikutusten arviointia koskevia kirjauksia täydennettiin huomioimaan myös maaseutuvaikutukset. Samalla strategian tavoitteita, mittareita ja toimeenpanon seurantaa täsmennettiin siten, että ne muodostavat entistä selkeämmän perustan talousarvion ja toiminnan suunnittelulle.

Valmistelun aikana saadun palautteen perusteella voidaan todeta, että strategia muodostaa laajasti osallistetun ja yhteisesti valmistellun näkemyksen Hämeenkyrön kehittämisen suunnasta vuoteen 2035 saakka. Strategia tunnistaa kunnan vahvuudet, toimintaympäristön muutokset sekä keskeiset kehittämistarpeet ja luo perustan tavoitteelliselle ja pitkäjänteiselle kunnan kehittämiselle.

Strategian toimeenpano suunnitellaan vuosittain osana talousarvioprosessia, jossa toiminnalliset talousarviotavoitteet johdetaan strategiasta. Strategian toteutumista arvioidaan ja mitataan tilinpäätöksen yhteydessä.

Ehdotus
Esittelijä: Johanna Rannanjärvi, kunnanjohtaja

Hallitus esittää valtuustolle, että valtuusto hyväksyy liitteenä olevan Hämeenkyrön kuntastrategian.

Päätös
Hyväksyttiin.

Kunnanvaltuusto, 09.11.2026, § 59

Liitteet

1 Liite kh 2.11.2026, Kuntastrategia

Hallitus 2.11.2026, 211 §

Ehdotus

Hallitus esittää valtuustolle, että valtuusto hyväksyy liitteenä olevan Hämeenkyrön kuntastrategian.

Tiedoksi
talouspäällikkö Rönkkö, lautakunnat

Kunnanhallitus, § 214,02.11.2026
Kunnanvaltuusto, § 60, 09.11.2026

§ 60
Takauksen myöntäminen, Hämeenkyrön Vesi Oy

HMKDno-2026-436

Kunnanhallitus, 02.11.2026, § 214

Valmistelijat / lisätiedot:

Tiina Paloranta, talous- ja hallintojohtaja, tiina.paloranta@hameenkyro.fi

Tausta

Hämeenkyrön Vesi Oy on Sastamalan kaupungin ja Hämeenkyrön kunnan 100 prosenttisesti omistama osakeyhtiö. Kummankin kunnan omistusosuus yhtiöstä on 50 prosenttia eli yhtiö on täysin julkisomisteinen ja kuntien määräysvallassa. Yhtiö tuottaa kuntien toimialaan kuuluvia laissa säädettyjä vesihuoltoon kuuluvia palveluja (pohjaveden pumppaus, puhdistus ja jakelu) omistajilleen. Vesihuoltotoiminta voidaan katsoa julkiseksi monopoliksi eli yhtiö ei toimi kilpailuilla markkinoilla eikä näin ollen vääristä kilpailua alueella.

Hämeenkyrön Vesi Oy:n hallitus on käsitellyt ja hyväksynyt Hämeenkyröön sijoittuvan Ulvaanharjun vedenottamon ja yhdysvesijohdon rakentamista koskevan hankesuunnitelman ja pyytää omistajakunniltaan 100 prosenttisen omavelkaisen takauksen myöntämistä investointia varten nostettavalle lainalle. Investoinnin kustannusarvio on yhteensä 890 000 euroa. Kokonaiskustannus muodostuu yhdysvesijohdon rakentamisen kustannuksista (noin 650 000 euroa), koekaivon, kaivon kalustamisen ja automaation kustannuksista (noin 100 000 euroa), koepumppauksen, tarkkailujärjestelyiden ja lupahakemuksen kustannuksista (noin 120 000 euroa) sekä koneistomuutoksista (noin 20 000 euroa). Hämeenkyrön osuus lainan takauksesta on omistusosuutensa (50 prosenttia) mukainen eli 445 000 euroa.

Yhtiö pyytää 890 000 euron lainatarjoukset Kuntarahoitus oyj:ltä sekä isoimmilta pankeilta enintään 20 vuoden laina-ajalla. Yhtiö pyytää omistajakunnilta omavelkaisen takauksen koko lainasummalle.

Vuoden 2025 tilinpäätöksen mukaan yhtiöllä on ollut lainaa rahoituslaitoksilta yhteensä 123 341 euroa. Vuoden 2026 aikana tehtävien lyhennysten jällkeen lainamäärä rahoituslaitoksilta olisi 61 675 euroa. Lisäksi yhtiöllä on ollut vuoden 2025 lopussa pääomalainaa yhteensä 20 000 euroa jakautuen puoliksi omistajien kesken. Hämeenkyrön takausvastuut yhtiön lainoista ovat olleet 88 431 euroa tilinpäätöksessä 2025. Yhtiön edellisten tilikausien voitto on yhteensä noin 295 000 euroa.

Takauspäätös kattaa täysimääräisenä taattavan rahoituksen koko elinkaaren. Prosenttiosuudet koskevat myös mahdollisia liitännäiskustannuksia. Takausvastuu on voimassa niin kauan, kunnes kaikki päävelkasitoumuksen mukaiset velallisen vastuut on lopullisesti ja peruuttamattomasti maksettu luotonantajalle takaisin. Takauksen tulee kattaa muun muassa lainan pääoma, korko sekä lainan liitännäiskulut. Takauksen päättymispäivän tulee olla vähintään vuoden myöhäisempi kuin lainan viimeisen takaisinmaksupäivän ja oltava voimassa niin kauan, kunnes kaikki päävelkasitoumuksen mukaiset velallisen vastuut on lopullisesti ja

peruuttamattomasti maksettu luotonantajalle takaisin. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että pyydettävä lainatarjous on voimassa x vuotta ja takaus voimassa vähintään x+1 vuotta.

Takauksen ehtona on, että Sastamalan kaupunki myöntää takauksen Hämeenkyrön Vesi Oy:n lainalle omalta osaltaan.

Takauksen myöntämisen edellytykset sekä takausprovisio

Kuntalain 129 § määrää lainan taikka takauksen tai muun vakuuden antamisesta. Kunnan on mahdollisuus antaa takaus yhtiön velasta, mikäli yhtiö kuuluu kuntakonserniin. Kunnan myöntämä takaus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää takausta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla.

Kuntalain 14 § määrää valtuuston tehtäväksi takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta. Lisäksi kuntalain 129 §:n mukaan kunnan on otettava huomioon, mitä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklassa säädetään. Kaikissa takauksen myöntämisen tilanteissa kunnan tulee ottaa huomioon EU:n valtiontukisäännökset. Erityisen tärkeää on huomata, että valtiontukisäännökset on otettava huomioon myös niissä tilanteissa, missä takaus annetaan kilpailutilanteessa markkinoilla toimivan kuntakonserniin kuuluvan yhteisön tai kuntien tai kuntien ja valtion yhteisessä määräysvallassa olevan yhteisön velasta tai sitoumuksesta, jottei kilpailuolosuhteita vääristetä.

Komissio on pyrkinyt selventämään valtiontukisäännöksien soveltamista antamalla niistä erilaisia tiedonantoja. Komissio on antanut tiedonannon EY:n perussopimuksen 87 ja 88 artiklan (sittemmin SEUT 107 ja 108 artiklan) soveltamisesta valtiontukiin takauksina (2008/C 155/02).

Tiedonannon 3.2. kohdan mukaan seuraavien edellytysten täyttäminen riittää osoittamaan, ettei yksittäinen valtiontakaus (kunnan takaus) ole valtiontukea:

1. lainanottaja ei ole taloudellisissa vaikeuksissa
2. takauksen laajuus voidaan myöntämishetkellä mitata asianmukaisesti (kiinteä enimmäismäärä ja rajattu voimassaoloaika)
3. takaus ei kata missään vaiheessa enempää kuin 80 prosenttia lainasaamisen tai muun rahoitussitoumuksen määrästä
4. takauksesta maksetaan markkinaperusteinen hinta

EU-tiedonannossa on myös todettu, että jos jokin edellä mainituista edellytyksistä ei täyty, se ei tarkoita sitä, että takaus katsottaisiin automaattisesti valtiontueksi.

Omistajapoliittiset linjaukset

Vuonna 2025 hyväksytyt omistajapoliittiset linjaukset määrittelevät kunnan takauksiin liittyvät periaatteet. Omistajapoliitttisen linjausten mukaisesti kunta voi valtuuston päätöksellä myöntää omavelkaisia takauksia. Tytäryhteisöt maksavat takausprovision taattavan lainan jäljellä olevan pääoman mukaan. Prosentti päätetään takauspäätöksen yhteydessä. Omistajapoliittiset linjaukset kertovat takausprovision vesihuoltoyhtiölle olevan 1,5 %.

Sastamalan kaupunki perii osakkeenomistajien yhdenvertaisen kohtelun vuoksi saman takausprovision.

Vastavakuus

Kunta edellyttää takaukselle riittävän suuruisen vastavakuuden yhtiöltä. Vastavakuuden ei tarvitse kattaa koko takaukseen liittyvää riskiä, vaan riittää, että se kattaa kunnan riskien näkökulmasta riittävän osan. Vastavakuutena toimii Hämeenkyrön Vesi Oy:n Hämeenkyrön kunnalle ja Sastamalan kaupungille kohdentama 890 000 euron yhteinen yrityskiinnitys, mikä yhtiön tulee hakea Patentti- ja rekisterihallitukselta.

Riskiarvio ja vaikutusten ennakkoarvio

Riski on hallittu riittävän suuruisella vastavakuudella.

Vaikutusten ennakkoarvioitia ei ole tehty, sillä tässä asiassa ei käytännössä ole vaihtoehtoja.

Johtopäätökset

EU:n valtiontukisäännökset täytyy ottaa huomioon tilanteissa, joissa takaus annetaan kilpailutilanteessa markkinoilla toimivan kuntakonsernin kuuluvan yhtiön velasta, jotta kilpailuolosuhteita ei vääristetä.

Lähtökohtaisesti valtiontuet ovat kiellettyjä. Tukia voi myöntää, jos tuelle on hyväksyttävä peruste. Lisäksi tuki täytyy myöntää tietyn menettelyn mukaisesti.

Kunnalla on näyttötaakka siitä, että takaukseen ei sisälly kiellettyä valtiontukea. Kielletty valtiontukea ei muodostu seuraavilla perusteilla:

- Yhtiö tuottaa kuntien toimialaan kuuluvia laissa säädettyjä vesihuoltoon kuuluvia palveluja (veden pumppaus, puhdistus ja jakelu) omistajilleen. Vesihuoltotoiminta voidaan katsoa julkiseksi monopoliksi eli yhtiö ei toimi kilpailuilla markkinoilla.
- Lainansaaja ei ole taloudellisissa vaikeuksissa.
- Takauksen laajuus on selvillä (rajattu enimmäismäärään ja aikaan).
- Takauksesta peritään vuosittaista takausprovisiota.
- Myönnettävä takaus ei vaaranna Sastamalan kaupungin kykyä vastata lakisääteisistä tehtävistä eikä takauksen myöntämiseen sisälly merkittävää taloudellista riskiä huomioiden takauksen määrä suhteutettuna kaupungin ja kaupunkikonsernin kokoon.
- Takausta vastaan kaupunki saa lisäksi vastavakuuden, jolla pienennetään takauksen muodostamaa riskiä.

Edellä mainittujen perusteiden pohjalta voidaan todeta, että kunnan myöntämä takaus on markkinaehtoinen ja ettei takaus sisällä kiellettyä valtiontukea.

Ehdotus
Esittelijä: Johanna Rannanjärvi, kunnanjohtaja

Hallitus esittää valtuustolle, että se

1. toteaa Hämeenkyrön Vesi Oy:n lainalle myönnettävän omavelkaisen 100 %:n takauksen täyttävän kuntalain, EU:n valtiontukisäännösten ja kuntien

takauskeskuksessa annetun lain mukaiset edellytykset eikä takaukseen sisälly kiellettyä valtiontukea,

2. myöntää kunnan omavelkaisen ja enintään 100 %:n suuruisen takauksen Hämeenkyrön Vesi Oy:n rahoituslaitokselta nostettavalle enintään 890 000 euron pääoman suuruiselle ja enintään 21 vuoden pituiselle lainalle,

3. toteaa takauksen kattavan lainan koko elinkaaren sisältäen lainan pääoman, korot, viivästyskorot, mahdolliset lainanhoito- ja perimiskulut sekä muut lainan liitännäiskulut. Omavelkaisen takauksen määrä on Hämeenkyrön osalta 50 % lainan pääomasta sekä sen liitännäiskustannuksista (445 000 euron osuus pääomasta),

4. hyväksyy takauksen vastavakuudeksi 890 000 euron Hämeenkyrön kunnan ja Sastamalan kaupungin yhteisen yrityskiinnityksen,

5. päättää, että omavelkaisesta takauksesta peritään vuosittainen 1,5 %:n suuruinen takausprovisio, joka maksetaan takausvastuun kohteena olevan lainan jäljellä olevasta pääomasta 31.12.

6. valtuuttaa talous- ja hallintojohtajan hyväksymään mahdolliset tarkemmat sitoumukset myönnettyihin takauksiin liittyen.

Päätös
Hyväksyttiin.

Kunnanvaltuusto, 09.11.2026, § 60

Valmistelijat / lisätiedot:

Tiina Paloranta, talous- ja hallintojohtaja, tiina.paloranta@hameenkyro.fi

Hallitus 2.11.2026, 214 §

Ehdotus

Hallitus esittää valtuustolle, että se

1. toteaa Hämeenkyrön Vesi Oy:n lainalle myönnettävän omavelkaisen 100 %:n takauksen täyttävän kuntalain, EU:n valtiontukisäännösten ja kuntien takauskeskuksessa annetun lain mukaiset edellytykset eikä takaukseen sisälly kiellettyä valtiontukea,

2. myöntää kunnan omavelkaisen ja enintään 100 %:n suuruisen takauksen Hämeenkyrön Vesi Oy:n rahoituslaitokselta nostettavalle enintään 890 000 euron pääoman suuruiselle ja enintään 21 vuoden pituiselle lainalle,

3. toteaa takauksen kattavan lainan koko elinkaaren sisältäen lainan pääoman, korot, viivästyskorot, mahdolliset lainanhoito- ja perimiskulut sekä muut lainan liitännäiskulut. Omavelkaisen takauksen määrä on Hämeenkyrön osalta 50 % lainan pääomasta sekä sen liitännäiskustannuksista (445 000 euron osuus

pääomasta),

4. hyväksyy takauksen vastavakuudeksi 890 000 euron Hämeenkyrön kunnan ja Sastamalan kaupungin yhteisen yrityskiinnityksen,

5. päättää, että omavelkaisesta takauksesta peritään vuosittainen 1,5 %:n suuruinen takausprovisio, joka maksetaan takausvastuun kohteena olevan lainan jäljellä olevasta pääomasta 31.12.

6. valtuuttaa talous- ja hallintojohtajan hyväksymään mahdolliset tarkemmat sitoumukset myönnettyihin takauksiin liittyen.

Tiedoksi
Hämeenkyrön Vesi Oy/Petri Jääskeläinen, Sastamalan kaupunki, yhdyskuntatekniikan päällikkö Luoma

Kunnanhallitus, § 215,02.11.2026
Kunnanvaltuusto, § 61, 09.11.2026

§ 61
Tuloveroprosentti 2027

HMKDno-2026-463

Kunnanhallitus, 02.11.2026, § 215

Valmistelijat / lisätiedot:

Tiina Paloranta, talous- ja hallintojohtaja, tiina.paloranta@hameenkyro.fi

Kuntalain 111 §:n mukaan valtuuston on viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätettävä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista. Verotusmenettelystä annetun lain mukaan kunnan tulee ilmoittaa prosentit verohallinnolle marraskuun alkupuolella. Kunnan tuloveroprosentti tulee määrätä 0,10 %-yksikön tarkkuudella.

Hämeenkyrön tuloveroprosentti vuonna 2026 oli 10,2. Talousarvio vuodelle 2027 on tehty nykyisen veroprosentin mukaisilla verotuloilla.

Kunnallisveron tuotto nykyisellä prosentilla on ensi vuonna 23,9 milj. euroa.

Lautakunnat ovat tehneet talousarvioesityksensä. Kunnanjohtajan johdolla on valmisteltu taloussuunnitelmaa vuosille 2027 - 2029. Suunnitelma on alijäämäinen kaikkina suunnitelmavuosina.

Tämän hetken (27.10.2026) valmisteluversion alijäämä suunnitelmavuosina

- 2027 noin 700 000 euroa
- 2028 noin 1 milj. euroa
- 2029 noin 1,3 milj.euroa

Kertynyttä ylijäämää on vuoden 2026 lopussa noin 5,7 milj. euroa ja suunnitelman mukaisin taloussuunnitelmaluonnoksen alijäämäluvuin vuoden 2029 lopussa noin 2,7 milj.euroa.

Talousarvio tulee valtuuston päätettäväksi joulukuun kokoukseen.

Ehdotus
Esittelijä: Johanna Rannanjärvi, kunnanjohtaja

Hallitus esittää valtuustolle, että Hämeenkyrön tuloveroprosentti vuodelle 2027 on 10,2.

Asian käsittely

Keskustelun kuluessa Rauno Mäki esitti: tuloveroprosentti on 9,9.

Tanja Lahti kannatti.

Päätettyään keskustelun puheenjohtaja totesi, että on tehty pohjaesityksestä poikkeava kannatettu esitys ja asiasta on äänestettävä. Hallitus hyväksyi puheenjohtajan esityksen äänestystavaksi, pohjaesitys on Jaa ja Mäen esitys on Ei.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 6 Jaa-ääntä ja 3 Ei-ääntä. Puheenjohtaja totesi pohjaesityksen voittaneen äänestyksen ja tulleen hallituksen esitykseksi valtuustolle.

Äänestykset
Tuloveroprosentti: pohjaesitys Jaa, Mäen esitys Ei (prosentti on 9,9)

Kyllä
Eeva Harhala
Mirka Löf
Pirjo Järvensivu
Viljo Paavola
Taina Sävilammi
Esa Järvenpää
Ei
Rauno Mäki
Tanja Lahti
Timo Mäkelä

Päätös
Hallitus esittää valtuustolle, että Hämeenkyrön tuloveroprosentti vuodelle 2027 on 10,2.

Kunnanvaltuusto, 09.11.2026, § 61

Valmistelijat / lisätiedot:

Tiina Paloranta, talous- ja hallintojohtaja, tiina.paloranta@hameenkyro.fi

Hallitus 2.11.2026, 215 §

Ehdotus

Hallitus esittää valtuustolle, että Hämeenkyrön tuloveroprosentti vuodelle 2027 on 10,2.

Tiedoksi
talous- ja hallintojohtaja Paloranta (toimeenpanovastuu)

Kunnanhallitus, § 216,02.11.2026
Kunnanvaltuusto, § 62, 09.11.2026

§ 62
Kiinteistöveroprosentit 2027

HMKDno-2026-464

Kunnanhallitus, 02.11.2026, § 216

Valmistelijat / lisätiedot:

Tiina Paloranta, talous- ja hallintojohtaja, tiina.paloranta@hameenkyro.fi

Kuntalain 111 §:n mukaan valtuuston on viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätettävä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista.

Kiinteistöverolain 11 §:n mukaan valtuusto määrää kiinteistöveroprosentin suuruuden vuosittain etukäteen samalla, kun se vahvistaa varainhoitovuoden tuloveroprosentin. Kiinteistöveroprosentit määrätään prosentin sadasosan tarkkuudella.

Kiinteistövero on kiinteistöveroprosentin mukainen osuus kiinteistön arvosta. Kiinteistön arvo määräytyy varallisuuden arvostamista verotuksessa annetun lain mukaisesti. Kiinteistöverolaki määrää minkälaisista kiinteistöistä vero on maksettava ja mitkä ovat siitä vapautetut kiinteistöt. Kiinteistöverovelvollinen on kiinteistön omistaja. Kunta päättää kiinteistöverot vuosittain lain sallimissa rajoissa.

Kiinteistöveroprosentin vaihteluvälit:

- yleinen 0,93 - 2,00
- vakituiset asuinrakennukset 0,41 - 1,00
- muut asuinrakennukset 0,93 - 2,00
- voimalaitokset enintään 3,10
- rakentamaton rakennuspaikka 2,00 - 6,00

Kiinteistöverolain 13 a §:n mukaan valtuusto voi määrätä yleishyödyllisen yhteisön omistaman rakennuksen ja sen maapohjan kiinteistöveroprosentin alhaisemmaksi, jos kiinteistöllä sijaitseva rakennus on pääasiallisesti yleisessä tai yleishyödyllisessä käytössä. Yleishyödyllisen yhteisön omistaman rakennuksen kiinteistöveroprosentti voi olla myös 0,0.

Hämeenkyrön kiinteistöveroprosentit

- yleinen kiinteistövero 1,05
- yleinen maapohjan kiinteistövero 1,3
- vakituisen asunnon kiinteistövero 0,53
- muiden rakennusten kiinteistövero 1,15
- voimalan kiinteistövero 3,1
- rakentamattomien tonttien kiinteistövero 4.5
- yleishyödyllisen yhteisön kiinteistövero 0,0

Kiinteistöveron tuottoarvio vuodelle 2027 on noin 3 milj.euroa.

Ehdotus

Esittelijä: Johanna Rannanjärvi, kunnanjohtaja

Hallitus esittää valtuustolle, että se hyväksyy Hämeenkyrön kiinteistöveroprosenteiksi

- yleinen kiinteistövero 1,05
- yleinen maapohjan kiinteistövero 1,3
- vakituisen asunnon kiinteistövero 0,53
- muiden rakennusten kiinteistövero 1,15
- voimalan kiinteistövero 3,1
- rakentamattomien tonttien kiinteistövero 4.5
- yleishyödyllisen yhteisön kiinteistövero 0,0

Päätös
Hyväksyttiin.

Kunnanvaltuusto, 09.11.2026, § 62

Valmistelijat / lisätiedot:

Tiina Paloranta, talous- ja hallintojohtaja, tiina.paloranta@hameenkyro.fi

Hallitus 2.11.2026, 216 §

Ehdotus

Hallitus esittää valtuustolle, että se hyväksyy Hämeenkyrön kiinteistöveroprosenteiksi

- yleinen kiinteistövero 1,05
- yleinen maapohjan kiinteistövero 1,3
- vakituisen asunnon kiinteistövero 0,53
- muiden rakennusten kiinteistövero 1,15
- voimalan kiinteistövero 3,1
- rakentamattomien tonttien kiinteistövero 4.5
- yleishyödyllisen yhteisön kiinteistövero 0,0

Tiedoksi
talous- ja hallintojohtaja Paloranta (toimeenpanovastuu)

Kunnanhallitus, § 194,26.10.2026
Kunnanvaltuusto, § 63, 09.11.2026

§ 63
Taloussuunnitelma 2026-2028, muutostalousarvio 3/2026

HMKDno-2025-355

Kunnanhallitus, 26.10.2026, § 194

Valmistelijat / lisätiedot:

Tiina Paloranta, talous- ja hallintojohtaja, tiina.paloranta@hameenkyro.fi

Liitteet

1 Muutostalousarvio 3 2026_kh 26.10.2026

Kuntalaki § 14 valtuuston tehtäviin kuuluu päättää talousarviosta.

Hallintosääntö 116 § valtuusto hyväksyy talousarvion määrärahat, tuloarviot ja tavoitteet. Valtuusto määrää, mitkä määrärahat ovat valtuustoon nähden sitovia. Hallintosääntö 117 § talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä valtuustolle talousarviovuoden aikana.

Ensimmäinen muutostalousarvio tehtiin maaliskuun valtuustoon ja toinen muutostalousarvio tehtiin kesäkuun valtuustoon. Nyt tehdään vuoden kolmas muutostalousarvio ja joulukuussa tulee vielä viimeinen. Palvelualueille annettiin ohje tehdä muutostalousarvioon kaikki tiedossa olevat muutokset ja työtä tehtiin edelleen vakauttamisen hengessä eli mietittiin tarkkaan määrärahojen tarve. Talousarvion sitovuus valtuustolle on vastuualueittainen toimintakate.

Muutostalousarvioita tarvitaan, kun talousarvion toteutuminen näyttää poikkeavan merkittävästi talousarviosta. Muutostalousarviolla määrärahat muutetaan vastaamaan talouden toteuman ennustetta. Ennen lisämäärärahan esittämistä on mietitty, voidaanko määrärahatarve kattaa palvelualueen sisällä määrärahan siirroin. Määrärahaa pienennettäessä talouden toteuma näyttää, että kaikki määrärahat eivät kulu ja esim. jokin vuodelle aiottu asia jää toteutumatta.

Isommat euroasiat muutostalousarviossa:

- verotuloarvio kasvaa 200 000 euroa ja valtionosuusarvio pienenee saman verran
- poistoarvio korjataan 100 000 euroa pienemmäksi, koska kuluvan vuoden investoinnit valmistuvat pääosin vuodenvaihteessa eikä niiden poistot ala vielä tänä vuonna
- käyttötalouteen tehtiin palvelualueille lisääviä ja vähentäviä muutoksia, ne on selostettu liitteenä olevassa muutostalousarviossa
- toimintakate on korjattu 892 000 euroa pienemmäksi
- investointien osalta muutostalousarviossa on poistettu muutama investointi, joita ei toteuteta tänä vuonna, muutos on 80 000 euron vähennys investointimenoihin

Muutostalousarvio on tilikauden ylijäämää parantava 992 000 euroa. Tilikauden ylijäämä muutostalousarviossa on 4,1 milj.euroa.

Muutostalousarvio on pykälän liitteenä.

Ehdotus
Esittelijä: Johanna Rannanjärvi, kunnanjohtaja

Hallitus esittää valtuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevan muutostalousarvion 3 /2026.

Päätös
Hyväksyttiin.

Kunnanvaltuusto, 09.11.2026, § 63

Valmistelijat / lisätiedot:

Tiina Paloranta, talous- ja hallintojohtaja, tiina.paloranta@hameenkyro.fi

Liitteet

1 Muutostalousarvio 3 2026_kh 26.10.2026

Hallitus 26.10.2026, 194 §

Ehdotus

Hallitus esittää valtuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevan muutostalousarvion 3 /2026.

Tiedoksi
talouspäällikkö Rönkkö, talouspalvelusihteeri Heikkinen, lautakunnat

§ 64
Ilmoitusasiat

1. Valtuustolle tiedotettavat asiat:

- Ennen valtuuston kokousta 9.11.2026 pidetään ta-info Monitoimikeskus Sillan ruokalassa klo 17.00 alkaen.
- 30.11.2026 Monitoimikeskus Sillan ruokalassa on talousarvio- ja rakennusjärjestysilta klo 17.30 alkaen
- 7.12.2026 valtuuston kokous alkaa poikkeuksellisesti jo kello 16.00.

2. Valtuuston kokoukset 2027
- 15.3.2027
- 26.4.2027
- 14.6.2027
- 27.9.2027
- 1.11.2027
- 29.11.2027 valtuuston iltakoulu
- 13.12.2027

Ehdotus

Valtuusto saa ilmoitusasiat tiedokseen.